

ELŐFIZETÉS
NYELVEN ÉS VIDÉKEN
 Egy évre — 180 Lei.
 Fél évre — 90 Lei.
 Egy negyed évre 45 Lei.
 Egy hétre — 15 Lei.

Hirdetések
 arszabás szerinti.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és csanádi egyetemi
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 447.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
 Bulvardul Regele Ferdinánd I. (József tőh.-ut) 33
 TELEFON-SZÁM 18.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, május 11.

Két adókerület.

Margineantiu Titus pénzügyigazgató ma felkereste dr. Angel István helyettes polgármestert és kérte, intézkedjék a városi tanács, hogy a miniszteri rendelet értelmében Aradváros két adóbeszedő kerületre osztassék fel. A rendelet szerint a két adóbeszedési kerület szervezésénél figyelembe kell venni a kerületek közigazgatási beosztását, az adózók számát, az ipari és kereskedelmi ügyletek fontosságát olyformán, hogy a két kerület között az adózók száma és a beszedendő adók tekintetében ne legyenek nagy eltérések. A kerületeket egy főadóbeszedő fogja vezetni, akinek megfelelő számú személyzet áll majd rendelkezésére. A rendelet kimondja, hogy Aradon a két főadóbeszedőn kívül két osztályvezető, négy alosztályvezető, tíz véglegesített tisztviselő és hat segéd tisztviselő fog működni a két adóbeszedő hivatalnál. A városi tanács ma délben hozzáfogott a városi adóbeszedési szolgálat szervezéséhez.

A hadizsákmány.

Megezdődik a felosztás.

Tudvalevő, hogy Erdélyben igen nagymennyiségű hadizsákmány van, amit a kormány terve szerint már körülbelül egy évvel ezelőtt át kellett volna adni az itteni nagyvállalatoknak és kisiparosoknak. A hadizsákmányt a „Refacerea S. A.” vette át az államtól és kötelezettséget vállalt az anyagoknak, gépeknek és számoknak állami ellenőrzés mellett történő felosztására. A részvénytársaság elnöke *Tasleanu* volt kereskedelemügyi miniszter, aki a múlt héten a hadizsákmány felosztásáról a következőket mondotta:

— Erdélyben körülbelül 70 millió lei értékű gép van, ami teljesen szétosztásra kerül. A kormánynak az az intenciója és nekünk is az a tervünk, hogy a gépeket visszajuttassuk rendeltetésükre a termelő helyre. Ezért a megkezdett akció rövid időn belül olyan stádiumba jut, hogy a tényleges szétosztást megkezdhetjük. A gépek átvétele nem jelent a vállalatoknak megterhelést. A hitelműveleteknek tág tere nyílik ez alkalommal, s a gépekhez való hozzájutást nem a jelenlegi pénzügyi szorongások szabályozzák, hanem az, hogy illető igénylő képes-e a ter-

melést fokozni s így az ország gazdasági állapotán lendíteni. A hitelnyújtásnál véleményező szerepként a vállalkozók érdekképviseleteti fognak szerepelni. A szétosztás még a június hó folyamán megkezdődik. Az igénylés minden komplikáltabb eljárás nélkül történ-

ik. A vállalkozónak igazolni kell, hogy szüksége van gépre és hogy termelni tud. Ez elegendő jogcím arra, hogy a meglévő készlethől a szükséges gépekhez hozzájusson. Remélem, hogy az akció az ország termelésére kedvező hatással lesz.

Bülow herceg alakítja meg a német kormányt

(Le kell fegyverezni a bajor nemzetőrséget. — A francia flotta az Északi-tengeren.)

RÓMA. Bülow herceg Berlinbe utazott. A herceg utazása összefügg a német kormányválsággal.

BERLIN. Ebert német köztársasági elnök párhívei előtt kijelentette, hogy legjobban Bülow herceget szeretné kancellárnak. A herceg a pártokon kívül áll és Ebert reméli, hogy alkalmas lesz arra, hogy Németországot katasztrofális helyzetéből kivezesse.

BERLIN. Tegnap délelőtt a Ruhr vidéken francia lovassági őrségek nyomultak előre.

PÁRIS. A kölni hídfőn állandóan francia csapatok vonulnak keresztül. A csapatok Essen, Solingen, Barmen és Bochum városok irányában haladnak előre.

KOPENHÁGA. A francia flotta öt egysége tegnap éjjel átkelt a Skagerrak szoroson, hogy Hamburg, Lübeck, Stettin és Bréma blokádját előkészítse.

NEWYORK. Amerikában az az

általános nézet, hogy Németországnak kötelessége a jelen pillanatban a szövetségesek feltételeit elfogadni.

MÜNCHEN. Kahr bajor miniszterelnök azért utazott Berlinbe, hogy ott azt az álláspontját fejtse ki, hogy a szövetségesek ultimátuma politikai és gazdasági okokból elfogadhatatlan.

BERLIN. A szövetségesek ultimátumának értelmében a bajor nemzetőrséget május 31-ig le kell fegyverezni. Az ultimátumnak a lefegyverzésre vonatkozó rendelkezése nagyobb jelentőségű, mint a pénzügyi követelés. A pártok jó része el akarja fogadni az ultimátumot, hogy a veszélyt elkerülje.

PÁRIS. Loucheur a jóvátételi bizottság ülésén kijelentette, hogy Németországot teljesen lefegyverzik, ha ellenszegül. Anglia és Belgium hadserege együtt masíroz a franciákkal.

Goldis László támadja a nemzeti pártot eddigi politikájáért.

Goldis László az erdélyi románság egyik régi, harcos vezére a Dacia című bukaresti lapban cikksorozatban foglalkozik az erdélyi politikusoknak és különösen az erdélyi román nemzeti pártnak eddigi működésével, amely szerinte a régi egységes párt szétbomlására és így az erők megosztására vezetett. A cikk abból indul ki, hogy a nemzeti párt egységének alapját a gyulafehérvári program és az a feltétel alkotta, hogy a nemzeti párt ne avatkozzék a régi királyság pártjainak harcaiba. Ettől azonban eltértek. Az első eltérés akkor történt, amidőn 1919. nyarán a Consiliul Dirigent választójogi tervezetében nem respektálta a gyulafehérvári határozatokat, ami miatt a szocialisták otthagyták ugy a Consiliul Dirigentet, mint a Nagy Tanácsot.

A második eltérés a gyulafehérvári programtól — ugymond **Goldis** — akkor történt, amidőn **Vaida** a kormányzásra vállalkozott. Itt rámutat **Goldis**, hogy az

1919. nyarán Sinaiában tartott koronatanácson, ahol **Bratianu** beadta lemondását, jelen volt mint meghívott **Maniu** Gyula is, aki akkor a következő kijelentést tette: „teljes lehetetlenség aláírni ezt a békeszerződést, különösen egy erdélyi sohasem írhatná azt alá”. Néhány hónap múlva pedig **Vaida** Sándor, **Maniu** Gyula tudtával és hozzájárulása mellett megalakítja a kormányt, amelynek feladata, hogy aláírja a békeszerződést.

Leírja ennek a következtetéseit az Averescu kormány megalakulását és a párt bomlásának megkezdését, aminek az lett az eredménye, hogy a régi királyságbeli pártok is megkezdték térhódításukat Erdélyben s ma már vannak Averescu párti, sőt talán még Marghiloman párti erdélyiek is. Elmondja, hogy a választások után ő — **Goldis** — újból megkísérelte, hogy rávegye a nemzeti pártot, hogy tartsa távol magát működésében valamennyi régi királyságbeli párttól és teljesítse jóakaratu-

ellenőrző munkáját a kormánnyal szemben, lehetővé tévén legalább az erdélyi ügyekben való egyetértést. Nem sikerült, a párt szoros összeköttetésbe lépett a parasztpárttal. **Jorga** nemzeti demokrata pártjával és **Lupu** dr.-ral, együtt alkotván ezekkel a „nemzeti ellenzőket” és úgy működve a parlamentben, ahogyan az ismeretes. Ennek az eredménye az, hogy Erdély ezer sebből vérzik.

Valamennyi erdélyinek egy helyen kell lennie. Amde — ugymond **Goldis** — ennek azt verik ellene, hogy ez megengedhetetlen regionalizmus. Ez nem áll, mert a cél nem Erdély különválása, vagy autonómiája, hanem hogy véghezvigye Erdély egyesülését Romániával. Hosszasan magyarázza, hogy miképpen kell végbe mennie az egyesülésnek, amely szerinte csak az erdélyiek által valósítható meg, azután arra a következtetésre jut, hogy meg kell alakítani az erdélyi blokkot, olyan formán, hogy abban egyesíteni kell minden erdélyit pártállására való tekintet nélkül. Ha — ugymond — **Maniu** és **Vaida** a federális blokkban együtt lehetnek a gavosdiai **Medrea** Crisannal, miért nem lehetnének együtt az erdélyi blokkban a liberális nagyváradi **Zigre**, **Miklós** dr.-ral, vagy a nagyszebeni **Averescanus** dr. **Cosma** N.-nel? Nem mondja, hogy nem volna helyesebb, ha ezek az erők egy pártban, például a nemzeti pártban egyesülnének, de ha ez nem vihető keresztül, meg kell elégedni az erdélyi blokkal is. Ez az erdélyi blokk együtt működne minden kormánnyal, amely eleget tenne a feltételeknek, amelyeket a blokk szükségesnek tart Erdély nyugalma számára.

Atszervezik a vasut jogügyi osztályát.

Vasuti körökben napok óta beszéltek arról, hogy a CFR, vezérigazgatóság rövid időn belül lényegesen át fogja szervezni a vasutigazgatóságok jogügyi osztályait. Az Aradi Közlöny munkatársa ma délelőtt kérdést intézett ez ügyben dr. **Costa** Györgyhöz, a jogügyi osztály helyettes főnökéhez, aki a következő felvilágosítást adta:

— A bucarestii központnál ez ideig nem volt meg az a jogügyi osztály, amely a kerületi igazgatóságok jogügyi osztályainak hatáskörével bírt volna, még állandó hivatali működése sem volt ennek az ügyosztálynak. Csak a vezérigazgatósághoz beosztott

ügyvédek végezték el rendes idő szakonként az idetartozó munkákat. A központ most elhatározta, hogy Bucurestiben is felállítanak a vezérigazgatóságnál jogügyi osztályt. Ezzel kapcsolatban azonban a terv szerint a kerületi igazgatóságok jogügyi osztályait át fogják szervezni. A jogügyi osztályokat a vezérigazgatóság két új alosztályvá akarja átszervezni: a jogi és a személyi osztályokra. Tény az, hogy az osztályoknak ez a felosztása nagyon leegyszerűsítene a jogügyi osztályok hivatali működéseit. Abban az esetben, ha az átszervezés Aradon is meg fog történni, a bucurestii magánhíradások szerint a személyi osztály vezetését dr. Lesko Sándor főfelügyelő veszi át, míg a jogügyi osztály élén én fogok majd állani. Ebben az ügyben azonban még a végső hivatali meghízásról és az átszervezésekről is értesíteni fogja a vauigazgatóságot a bucurestii központ.

Női divatáru.

Az egyetlen cikk, amelyen ár-és alig észlelhető és amelyben a kereslet ép oly nagy mint régen. Miután a romániai konfekciógyárak és telepek komoly számításba nem jöhetnek, az egész piac behozatalra szorul. Orománia az ott kifejlődött izlés miatt legnagyobb részt Franciaországból, importál, Erdély izlésének inkább a bécsi piac felől meg már az olcsóságánál fogva is. Legnagyobb hiány a selyemárúknak van, mert a behozatala tilos. Az import pamut és gyapju konfekcióra szorítkozik. Az árak a következők: Harisnya (flór) 30—35 lei. Harisnya (selyem) 120—150 lei. Bluz etamin kézi himzéssel 130—225 lei. Bluz finomabb kézi himzéssel 200—300 lei. Etamin ruha 450—650 lei. Finomabb ruha kézi himzéssel 550—1000 lei. Selyem trikóruha 1100—1500 lei. Gyermekek batiszt ruha svájci himzéssel (nagyság szerint) 70—250 lei.

Visszaadják a bevont italmérési engedélyeket

A pénzügyigazgatóságok a közel-múltban számszám italmérési engedélyt vontak be és intézkedéseiket azzal indokolták, hogy a jogokat hadiözegeknek és rokkantoknak adják ki. Egész Erdélyben ezekre megy azoknak a száma, akik az új pénzügyi rendelkezés folytán egzisztenciájukat veszítették. Manólla pénzügyi államtitkár új rendeletet bocsátott ki, amelyben szabályozta az italmérési engedélyek ügyét. A rendelet szerint az italmérési jog mindenkinek visszaadandó, akinek üzletvezetése egészségügyi, vagy közrendészeti szempontból nem esik kiözgés alá, vagy aki egyénileg a

jog gyakorlására alkalmas. A pénzügyi államtitkár rendelete értelmében tehát mindazoknak visszaadják az italmérési engedélyt, akik igazolják, hogy azalatt az idő alatt, míg italmérési üzletet folytattak, a helységben sem egészségügyi, sem közrendészeti szempontból nem esettek kiözgés alá. Az erről szóló bizonylatot városokban a rendőrkapitányi hivatalok, községekben a primpreforok (főszolgabírák) állítják ki. A rendelet alapján már eddig is számos elvont italmérési engedélyt adtak vissza régi tulajdonosának.

Irodalom és művészet.

* A városi színház kettő műsora. Szerdán: Sztambul rózsája. (A.) Faludi Irén és Misoga László felléptével. Csütörtök: Lakmé. (B.) Opera-bemutató. Péntek: Lakmé. (C.) Szombat d. u.: Szini iskola növendékeinek első vizsgaelőadása. Este: Ezüst sirály. (A.) Vasárnap d. u.: Inkognitó gróf. Este: Viola, népszimű. (B.)

* Faludi Irén és Misoga László az aradi színház vendégművészei nagysikerű keddi bemutatkozásuk után szerdán a Sztambul rózsája két elsőrangú láncos szerepét játsszák el. A közönség szeretettel már is maga részére hódított fiatal, szimpatikus művészpár második fellépte iránt fokozott érdeklődés nyilvánul meg.

* A Lakmé opera bemutatója foglalkoztatja ma a város zenei közönségét. Az aradi színpadon még nem játszott nagy francia opera az indusok misztikus világában játszódik le s ez alkalommal D'Arin, a népszerű baritonista kiváló rendezői kvalitásairól tesz majd tanúbizonyságot. A Lakmé ambíciózus rendezője minden elkövet, hogy az opera kiállítása korszerű és valóban nagyhatású legyen. Fáradságos munkájában hűséges segítőitársai az opera többi főszereplői: Váradi Margit, Horváth Mici, Halmos Mici, Harmath Józsa, Benkő Eta, Ocskay, Jakabffy és Szabó Gyula, akik a tökéletes előadásról gondoskodnak, valamint Gellért Pál karmester, a lázas érdeklődéssel várt opera aradi dirigense. A Lakmé két egymásután estén, csütörtökön és pénteken szerepel a színház műsorán.

* Az ezüst sirály bécsi, új harmadik felvonása, amivel szombaton felelevenített a színtársulat a Bullykay-Földes-operettet, a férfifőszereplő magyar gróf birtokán játszódik le. Itt találkoznak az összes szereplők, akiket kiegészít egy hajdu (Várnai) mulatságos alakja. A szerzők az új harmadik felvonásba cigányzene kísérete mellett nagy mulató jellegűt állítottak be, ami Aradon is biztosítani fogja az amugy is megszerelt magyar operett lovábbi sorozatos előadásait.

* Mathes Károly zongorahangversenye 13-án este fél 9 órakor kezdődik a Kultúrpalotában. Az estély iránt annál inkább is nagy az érdeklődés, mert nem volt még rá eset, hogy vak művész ennyire elsajátítsa a legtökéletesebb technikát. Jegyek már csak korlátozott számban válthatók Blochnál.

* Jean Athanasiu, a legközelebb Aradon vendégszereplő híres román baritonista három legkiválóbb szerepében mutatkozik be az aradi közönségnek. A külföldön is ismert, tüneményes hangú énekes 17-én a Rigolettóban, 19-én a Alarcos bában és 21-én a Toscában lép fel a városi színházban.

* Aradi művészek Oradea-maren (Nagyváradon.) A jövő héten érdekes vendégszereplések lesznek az oradea-mareni (nagyvárad) színházban. Három estén az újabb operettek parádés szerepeiben vendégként fog fellépni Horváth Mici, az aradi városi színház népszerű primadonnája. Vendégként lép fel Oradea-maren (Nagyváradon) Róna Dezső aradi színház vezető is, aki egyik legjobb szerepét, a Tosca opera Scarpiáját fogja énekelni. Vendégszerepelni fog

még Bing János, a kiváló énekes, aki a Lili operettben és a Mignon című operában fogja énekelni azokat az áriákat, amelyekkel Aradon is szép sikereket aratott.

A szép szélhámosnő.

A notórius zsebtolvajnő, az érdekes szépségű szélhámosnő, Rivis Anna már hónapok óta foglya az aradi királyi ügyészség fogházának. Rivis Anna ugyiszólván egész életét a fogházban töltötte. A leggyafurtabb szélhámosnőket és tolvajlásokat követte el. Elegáns ruhákban járt, de szüto csodálatos, hogy ez a minden műveltség nélküli és egyszerű észjárású asszony, hogy képes ravasz módon kiesztelt büntényeket végbevinni. Ahányszor még eddig el volt ítélve, mindig sikerült megszöknie, de az ügyészségi fogházban a múlt tapasztalataim okulva most fokozottabb gondot ügyeltek rá. Másfélhavi munka után az ügyészségnek végre sikerült összegyűjteni az ellene irányuló panaszokat. Megszámíthatatlan mennyiséget tesz ki az akták száma. A bíróság ma kezdte el ügyének a tárgyalását, de mert a sértettek felerészben sem jelentek meg, elnapolták a főtárgyalást és újból terminust tűztek ki. Valóságos szenzációs bűnügyi regény lenne Rivis Anna büntényeit elsorolni. Rivis Anna nem művész a maga nemében. A tolvajoknak a „legjellemtelenebb” fajtájához tartozik, mert dacára nagyobb sikereinek a krajcáros tolvajlásoktól sem riad vissza. Az ezeket érő ékszerlopásokon kívül egyszerű parasztasszonyok is jelentkeztek a vizsgálóbírósnál, akikről negyven—száz, de legfeljebb kétszáz lelt tulajdonított el. Feltűnően nyugodtan viselkedett a mai tárgyaláson Rivis Anna. Összes büntet bevallotta.

Az uri élet világa.

— Román könyv Budapestről. —

Érdekes könyv jelent meg Bukarestben telve hangulatképekkel Budapest életéről. A vaskos kötet Kun Béla fővárosában címen került ki a nyomdapestek alól. Szerzője Radu Cosmin bukaresti író és zsurnaliszta.

Radu Cosmin mindenképp azt igyekszik bizonyítani, hogy nyomban a kommün bukása után, amikor a megszálló román sereggel Budapestre került, nyilvánvaló lett előtte, hogy a gyönyörű magyar fővárosához éppenséggel nem volt méltó Kun Béla uralma. Idegen ellenségnek tekintette a magyar főváros ezt a bolsevik vezért, aki csak gyászt és bánatot hozott a város és az ország lakosságára. Kun Bélát és társait, különösen Szamuelyt Tibort lecsújt kritikával intézi el a szerző. Majd — éppen annak bizonyítására — hogy a magyar főváros élete mennyire távol esett a proletárdiktatura nivótlan rezsimjétől, sorra veszi Budapest minden érdekesebb kulturjelenségét, a

politikai, vagy művészéletnek minden érdekesebb személyiségét és eleven riportstílusban vezet végig Budapestben. Minden látóvalólól az elragadtatás hangján ír, szerinte az igazi uri élet világa Budapest.

Érkezés a Keleti-pályaudvaron. A hatalmas csarnok telve nyugzó tömeggel. Elér fogatán a térparancsnokságra, amely ott szűkel a Kigó-tér és Veres Pálné-utca sarkán. Innen a Royal-szállodába. Óriási hall. Elegáns publikum. Márvány falak, bronz díszítéssel. Pompás lakosztályok, de üres szoba nincs. Tovább a dunaparti Ritz-be. Még szebb hall még szebb szobák, még elegánsabb publikum. Vacsora a Hungáriában: a híres szovjet-házban. Nagyon silányan festhett benne a bolsevik társaság. Itt banketteztek a népbiztosok, mialatt Budapest koplalt. Reggel séta a gyönyörű Andrássy-uton ki a ligetbe. Állatkert. Déiben korzó a Kossuth Lajos- és Váci-utcán. Egy óra tájt végig a duna-parti korzón. Ebéd a Bristolban. Vörös selyem tapéta, az étterem-

ben. Délután üzsönna a pesti Capsánál: a Gerbeaudban. Vacsora a forradalomtól híres Astoriában. Csupa perzsa szőnyeg. Halk zeneszó. Este az írók és hírlapírók Otthonában. Csupa kedves magyar kolléga. Ők adnak néhány riporttémát.

Látogatás a királyi palotában. Festői kilátás a remek Budáról. Séta a pazarfényű várpalotában. Itt a legdrágább magyar ereklye: Szent István koronája. Prince Euben szobra. Hol van ettől Kun Béla...? Vizit a Gellért-szállodában. Horthy admirális szívélyes modora. Magyar tisztekkel a Margit-szigeten.

Intervjúk híres politikusokkal, művészekkel és írókkal. Sorban, ahogy a véletlen hozza. Friedrich István miniszterelnökkel a várbán. Pekár Gyula államtitkárral a lakásán, gróf Andrássy Gyulával a palotájában, dr. Gieswein Sándor prelátussal a keresztény szociálista pártban. Hallet István kultuszminiszterrel a miniszteriumban. Huszár Károllyal az utcán, Szabó Dezsővel az Otthonban, Molnár Ferenczel és Bródy

Sándorral a lakásán, Miklós Andorral az Est szerkesztőségében, Ágai Bélával az Az Ujság redakciójában, gróf Bánffy Miklóssal az Operaházban, Wlasiczal és Beöthy Zsolttal az Akadémián, Harsányi Zsolt kíséretében Fedák Sárinnál, Márkus Emmánál Sándor Erzsinnél.

Aztán néhány látogatás a magyar mágnásoknál: báró Podmaniczkyknél, gróf Keglevichnél, Lönyay grófnál, Mikes grófnál, Bethlen és Teleky grófnál. Beszélgetés Lovász Mártonnal, diskurzus Gródl bárónéval, Weisz Manfrédde, Lánzy Leóval és Krausz Simonnal.

Néhány kellemes est a Király-színházban, a Vigszínházban, a Jardin d'Hiverben, a Fővárosi és Royal-orfeumban. Mindenféle csupa szim és pompa. Pedig a vörös rém még alig múlt el. Micsoda élet lehetett itt békében...?

Vissza Bukarestbe. Indulás a nyugati pályaudvarról. A fényben uszó város elmarad. Feledhetetlen emlékek...

HIREK.**Fogorvosok és fogtechnikusok.**

Dr. V. Cucu tisztii főorvos felhívja az összes aradi fogorvosokat és fogtechnikusokat, hogy e hó 20-ig okmányaikkal jelentkezzenek a városi orvosi hivatalban. A fogorvosok és fogtechnikusok jelentkezése azért történik, hogy megállapítsák, hogy kinek van jogosultsága ipariüzésre. Egy 1912-ben megjelent miniszteri rendelet alapján ugyanis csak azok jogosultak fogászatipar üzésére akik 1912-ben is üzték iparukat. Akik ezután nyitottak fogászati műtermet és nincsen fogorvosi diplomájuk, csakis, mint alkalmazottak dolgozhatnak és csak technikai munkát végezhetnek.

Trancu Jasi közmunkaügyi miniszter holnap, szerdán délután négy órakor Aradra érkezik. A miniszter fogadtatása hivatalos kezelet között történik. A vasuti állomáson Radu Panku prefektus, dr. Robu János főpolgármester és a katonai hatóságok fogadják. A miniszter az állomásról a prefekturára hajt, ahol erdélyi származású titkársága társaságában fogadja a küldöttségeket.

Az iskolák államosítása. Dr. Angel István helyettes polgármester holnap reggel Clujra (Kolozvárra) utazik, ahol az iskolák államosítása ügyében tárgyal Prie Oktavian államtitkárral.

Franciaország budapesti követe. Páris: A francia kormány Doulost vatikáni ügyvivőt fogja kinevezni budapesti francia követté.

Eötvös Loránt utoda. Budapest. Eötvös Loránt egyetemi tanár tanszékére minden valószínűség szerint Tugli Ferenc műegyetemi tanár kerül.

Öngyilkos volt miniszter. Róma. Tedesco volt olasz pénzügyminiszter római lakásának negyedik emeletéről levetette magát és szörnyethalt. A volt miniszter öngyilkosságának oka ismeretlen.

Új helyen a vasuti osztálymérnökség. A CFR. osztálymérnökség a napokban beköltözött a Dengl-házba. Ugyan irányban már meg is kötötték a szerződést a jelenlegi háztulajdonossal, öv. Reinigernével. A vasutigazgatóság ezzel egyidejűleg visszaadta a háztulajdonosnak az ezideig hivatali célt szolgáló többi lakásrészeket.

A postamesternél felejtett pénz. Gidófalvy Béla kristyóri postamester az elmúlt hetekben otthagya állását azzal a megokolással, hogy Timisoarán (Temesvároton) a prefektus jobb állást biztosított neki. Mikor beérkezett Aradra, észrevette, hogy véletlenül zsebében maradt elkönyveletlen 3400 lei értékű utalványpénz. Azonnal elment Bulzán Avram aradi postafőnökhöz és a pénzt nála letétbe helyezte. A postafőnökség azonban nem tartotta magát illetékesnek a pénz kezelésére és ezért az aradi államrendőrségnél feljelentette Gidófalvy Bélát. Az aradi államrendőrség a lefolytatott nyomozás alapján letartóztatta a volt postamestert. A mai nap folyamán átszállították az aradi ügyészség fogházába, ahol Sommer Nándor vizsgálóbíró hallgatta ki.

Érettségi biztos. A polgármesteri hivatal ma értesítette a kereskedelmi iskolát, hogy a közoktatásügyi miniszter rendelete alapján Aseanu Crisan a Lyceum igazgatója lesz a kereskedelmi iskola érettségi vizsgáján a miniszteri delegátus.

Az elszikkasztott bélyegek. Bige Ernő volt városi írnok még a múlt évben 1167 lei értékű bélyeget szikkasztott el. Akkoriban egy igazolványt mutatott fel, mely szerint Mikelaka község alkalmazta és így a vádtanács, mert a szökéstől nem kellett tartani, szabadlábra helyezte. Az aradi királyi ügyészség most újból elővette az aktákat és elrendelte a per újrafelvételét. A törvényszék a legközelebbi napokban tárgyalja az ügyet.

Csomagok Triesztben. A Celertas trieszti személyszállító ügynökség ma átiratot küldött a polgármesteri hivatalhoz, amelyben tudtul adja, hogy Triesztben sok román állampolgárnak van leraktározva csomagja. Az ügynökség felhívja a polgármesteri hivatalt, adja tudtul a város lakosainak, hogy hat hónapon belül feltétlenül jelentkezzenek csomagjaikért, mert e határidő után azokat nyilvánosan elárverezik.

Talált retikül. A Bulevárd Regce Ferdinand (József főherceg-utón) egy női gyöngyretikült talált ma délelőtt egy rendőr. Tulajdonosa jelentkezék a rendőrségen a Sectia administratiánál.

Orvosi hír. Dr. Werner Sándor bőrgyógyász, a nemi bajok szakorvosa, berlini tanulmányutjáról visszatérve, rendelését megkezdte Piata Avram Jancu (Szabadság-lér) 2. szám alatt, Röntgen laboratórium.

A magyar trafikok revíziója. Budapest. A kistrafikosok gyűlést tartottak, amelyen megállapították, hogy a trafikok revízióját Hegedüs Loránd pénzügyminiszter személyesen intézi. Eddig nyocvankét elvett trafikból tizenkettőt a régi tulajdonosok már visszakaptak. A kistrafikosok gyűlésükön kifejezték ama bizalmukat, hogy a pénzügyminiszter minden sérelmet orvosolni fog.

Magyarország kardvívó bajnoka. Budapest. Magyarország kardvívó-bajnokságáért most fejeződött be a verseny. A kardvívó bajnok Santelli vivomester lett hét győzelemmel. Rády József, Tóth Péter hat-hat, Trstyánszky Ödön, Garay János, Krencsey Géza ötöt, Schenker Zoltán és Dunay Bertalan négy-négy győzelmet arattak.

Leszállították a vasutasok drágasági pótlékát. Az aradi vasutigazgatóság vette a bucarestii központ rendeletét, amely szerint a vasuti tisztviselők járulékaik közül a drágasági pótlékot április hó 1-től visszamenőleg 25 százalékkal leszállították.

Könyvtárvadás. Csütörtökön délután 12 órakor lesz a Xenopol könyvtár ünnepélyes megnyitása a Kulturpalotában. A megnyitáson Trancu Jasi közmunkaügyi miniszter is részt vesz.

A brádi aranybánya rablól. Annak idején részletesen megirta az Aradi Közlöny, hogy Brádon az aranybányából nagymennyiségű aranyport loptak el. A nyomozás a legnagyobb apparátussal indult meg és sikerült a tolvajokat kézrekeríteni. A vádlottak közül ma hallgatta ki Sommer Nándor vizsgálóbíró Bokány Györgyöt, aki a bűnygyben eddig mint orgazda szerepelt. Eleinte tagadott, azonban a keresztkérdések sulya alatt ingadozni kezdett és a terhelő tanuvalomások során beismerete, hogy a tolvajokat ő bujtatta fel. Az egész bűntény hasonlít valami Jókai regényhez. A bányászok az éjszaka leple alatt fosztották rendszeren a bányát. Bokány György ellen az aradi

királyi ügyészség lopásra való felbújtás és orgazdaság címén emel vádat.

Megkezdődött a magyar pénzbecserelés. Budapest. A pénzbecserelés a bankoknál megkezdődött. A lebélyegzett ezresekkel ninesen baj, s hamis lebélyegzésű bankjegy alig akad.

A vonat kerekelt alatt. Gál József vasuti fűtő ma délelőtt leugrott egy mozdonyról a pályaudvar egyik kívülső területén. Ugrásközben nem vette észre, hogy a másik sínparon egy vonat haladt. Gál háttal a vonat elé esett és a következő pillanatban átmentek rajta a mozdony kerekerei. A kerekék Gál József két lábát és bal kezét lövig lemetszték.

Alkalmi ajándékok legjobb beszerzési forrása a Szépművészeti Szalon (Orulay-palota.) Régiségek, szönyegek, képek, szobrok, modern és antik mű tárgyak vétele, eladása, cserélése és bizományi árusítása.

Ügyvédi hír. Dr. Singer Jenő volt aradi ügyvéd, ügyvédi irodáját Bucuresliben Strada Progresului 11. alatt megnyitotta. Taiálható délelőtt 9-12 és délután 3-5 óra között.

Verekedésből halál. Az aradi törvényszék Bittó József táblabíró elnöklele alatt működő hármastanácsa még márciusban tárgyalta Jis Vasilie ügyét, akit az aradi ügyészség emberölés bűntettével vádolt. A múlt év júniusában Bogyesdon egy korcsmai verekezés alkalmával hasbaszurták Josik Sándort. A bíróság kihallgatta az elhunyt feleségét, aki azt mondta, hogy férje júniusban egy vasárnap este a korcsnában mulatott. Ő féltette, hogy valami botrányt fog csinálni és szépszerével hazaakarta vezetni. A korcsnában Jis Vasilie verekedett a többi legényekkel. Végre is Josik feleségének sikerült őket szétválasztani és Josik Sándort hazavezetni. A hid mögöl egyszerre előugrott Jis Vasilie és hasbaszurta Josikot. Több terhelő tanu nem jelentkezett. Jis Vasilie tagadta, hogy a kés az övé lett volna, anél a csendörök a tett színhelyén megtaláltak. A bíróság nem látta bebizonyítottnak a tényt, hogy Jis Vasilie a gyilkos és dr. Ispravnic Sever védő kérésére ideiglenesen szabadlábra helyezte. A kést egyidejűleg eljutatta a bogyeszdi csendörörshöz, állapítsa meg, hogy kinek a tulajdona. A csendörök a mai napon értesítették a vizsgálóbíróságot, hogy a nyomozás eredménytelen maradt. Így valószínűleg Jis Vasillet a közeljövöben megtartandó tárgyaláson végképen felelmentik.

Abbázia alszik.

ABBÁZIA. Akk manapság elvetődik ebbe az egykori osztrák tengeri fürdőbe, amelyet valaha nyaranta nyugodt lélekkel lehetett Budapest nyaralóvárosának tartani, alig ismerne rá a régi untig megszokott helyre. Abbázia úgy néz ki, mintha még mindig tetszhalott lenne. A máskor hemzsegő strandkorzón, a parkban, ugyancsak gyéren láthatunk valakit. Mindezt a politikai és valutáris viszonyok, az utlevél, határátlépési és utazási nehézségek okozzák. Aki azonban ismerős a viszonyokkal, mejjósolhalja, hogy Abbázia élete rövidesen ismét föl fog virulni. Az olasz kormány nagyon is tisztában van az idegenforgalom gazdasági előnyeivel és már az utód államok római konferenciáján erőteljesen sürgette az utlevélkényszer enyhítését. A háboru által okozott károkat már nagyjában mind kijavították. Egy olasz társaság renoválta a Quarneró kávéházat és a Kaszinó is ujjáépítve kiálkózik a vendégeknek. A magyar intézetek közül a Lakatos-szanalórium

nyitotta meg elsőnek kapuit, az osztrákokat pedig az Augusztá-penzió várja lárt karokkal. Mindezt arra vall, hogy a legközelebbi időkben Bécs és Budapest pénzes emberei épen olyan könnyen lefognak ruccanni Abbáziába, mint amikor még nem kellett passzus és 30 koronába került a gyorsvonat elsőosztályu jegye.

A Tisza-per.

(Pogány József vagy a titkára?)

Budapest. A Tisza-per tegnapi főtárgyalásán kihallgatták a Roheim-villát őrző esendöröket. Az egyik esendör egy areképről felismerte Pogány Józsefet, aki ott volt a villánál a katonákkal. A többit nem ismerte fel. Farago Károly areképeben az egyik tettest felismerni véli a csendör, A bíróság megállapította, hogy Farago Károly ittkára volt Pogány Józsefnek, akihez feltűnően hasonlít. Orbán János sófför hallotta az utcán, hogy gróf Tisza István ellen merénylet készül. Meg is mondotta ezt gazdájának, Balázs főispánnak, aki erről levélben figyelmeztette Tiszát. Azt is hallotta, hogy Tisza fejére százezer korona van kitűzve. A lövéseket a szomszédból hallotta. Utána 10-15 ember jött ki a villából.

Jánossy Béla rendőrfőfelügyelő elmondotta, hogy a forradalmat megelőző este utasítást kapott, hogy rendőrökkel és csendörökkel őriztesse Tiszát. Másnap az őrséget bevonták és a csendöröket felváltották. A tárgyalás folytatását másnapra halasztották.

A vasutigazgató — a tisztviselők előléptetéséről.

A vasuti tisztviselők előléptetésére nézve munkatársunk ma kérdést intézett Mihailovici Gyula vasutigazgatóhoz aki a következőket mondotta:

A bucarestii központ már régebben hozott ilyen irányu határozatokat, de ezek nem a tényleges fizetési fokozat emelkedésével járó inkadrálások voltak, hanem kizárólag a CFR. vasutigazgatóságainak belső személyzeti osztályozása. A vezérigazgatóságnál ugyanis tisztában akarnak lenni az összes vasuti tisztviselők kvalifikációival, erről különben kimutatást is készítettek. A tisztviselők osztályozása végeredményben mégis összefüggésben van az előléptetésekkel is, a mennyiben bucarestii központnál az osztályozási táblázattal nyilván akarják tartani, hogy egy tisztviselő a képességeit és a tanulásait véve alapul, meddig léptethető elő. Értesülésem szerint már az inkadrálások is folyamatban vannak és ha e hó 25-én újból Bucuresztibe utazom, remélem, hogy a vezérigazgatóságtól ezt is megkapom.

A forradalom epilógusa

(Az elmenekült jegyző állatai.)

A Károlyi forradalom idején a felküsmertlen izgatók által feldühösített tömeg életveszélyes fenyegetéssel menekülésre kényszerítették Szondy Béla kuvini jegyzőt. Hátrahagyott marháit és tehencit két kuvini módos parasztgazda, névszerint Bradin Mitru és Bacerelean Petru vették magukhoz. Mult az idő és dacára a forradalmi idők elmúlásának, a jegyző nem tért többé vissza a faluba. A község közben bírósági végzés alapján, hogy a jegyző által okozott kárait megtérítse, elárvereztette a tehencet és az ebből befolyó 15—20.000 koronát a község pénztárába befizették. Most Bradin és Bacerelean a marhák négyhónapi gondozása fejében 6000 koronát azaz háromezer leit követelnek az ismeretlen helyen lakó Szondy Bélától. Tekintve, hogy Szondy más vagyont nem hagyott maga után, a gazdák a község pénztárában lévő árverési összegből kérik követelésük kielégítését. Az aradi királyi törvényszék polgári tanácsa ma tárgyalta ezt az ügyet. A bíróság a tárgyalást elnapolta és elrendelte, hogy legközelebb a felperes gazdákat megesketik arra nézve, hogy tényleg háromezer lei kiadásuk volt-e a marhákra. Ebben az esetben valószínűleg Kuvini községet kötelezik, hogy az árverésen befolyt összegből arányosan elégitse ki a gazdákat.

Közgazdaság.

A valstapiac.

Budapest, május 9. **Tőzsdézár-lat:** Dollár 175—190, francia frank 1640—1670, márka 295—305, osztrák korona 345—375, leu 320—330, szokol 280—295, svájci frank 3425—3500, dinár 560—585. **Zürich,** május 9. Budapest 275. **Bécs,** május 9. Márka 875, leu 990, francia frank 4900, svájci frank 10.400, dinár 1700, szokol 815, lengyel márka 79. **Bécs,** május 9. **Tőzsdézár-lat.** Márka 855, leu 950, francia frank 4750, svájci frank 10.060, dollár 559, szokol 790, dinár 1650. **Kifizetések:** Zágráb 418, Berlin 860, Prága 790, Budapest 2915, Newyork 566, London 2256, Páris 4785. **Zürich,** május 9. **Tőzsdézár-lat.** Berlin 845, Hollandia 199, Newyork 561, London 2246, Páris 4645, Milanó 2874, Prága 780, Budapest 275, Zágráb 405. **Bucuresti** 930, **Varsó** 66, **Bécs** 145, osztrák lebeléyegzett korona 98. **Arad** május 10. Dollár 54—55, márka 1'02—1'03, magyar korona 0'27, osztrák korona 0'11.

= **Árumintavásár Olajon (Kolozsvárott).** A eluji (kolozsvári) Kereskedelmi és Parkamara július 15-től augusztus 15-ig árumintavásárt rendez. A mintavásárt az ipari és kereskedelmi miniszterium már engedélyezte. A vásárra vo-

natkozó tudnivalókat annak idején a hírlapokban közölni fogja a Kamara.

= **Angol gyári lerakat Aradon.** A Consum című közgazdasági lap írja: Egy angol gyár azzal a tervvel foglalkozik, hogy gyári lerakatot létesít Aradon, ahonnan Erdély szükségletének egy részét el akarja látni finom szövetekkel. A gyár megbízottja már aradi érdeklőségekkel tárgyalásokat folytatott és 5000 árumintát helyezett letébe. A szövegek az angol font magas árfolyama ellenére olcsóbbak lesznek a bucaresti árnaknál.

= **A Gazdák Földértékesítő Részvénytársasága** május 8-án tartotta közgyűlését Purgly László elnöke alatt. Az előterjesztett évi jelentés szerint az intézet célja a mezőgazdasági ipar támogatásának elősegítése azzal, hogy a gazdaközönség terményeinek lehető legjobb értékesítését lehetővé tegye. Ezt a célt a társaság, amióta a föld adásvételének lehetőségére szünetel, az aradi olajipar részvénytársaság alapításával szolgálja. Az előterjesztett zárszámadások szerint elért 238.353 lei és 70 bani nyereségből az intézet 30 lei osztalékot fizet. A közgyűlés végül újból megválasztotta a régi igazgatóságot, amelynek mandátuma lejárt.

= **A kurticsi vám.** A kurticsi (kürtösi) valamint a biharpüspöki határalmásokat a legrövidebb időn belül kibővítik. Az elmúlt héten a kurticsi vámon 12 vagon szesz ment Aradról Bécsbe.

= **Hibalgazítás.** A Hitelbank közgyűléséről közölt tudósításunkban tévesen írtuk meg, hogy 20 százalék osztalékot fizet. Arról világosítottak fel, hogy az osztalék hat százalék.

= **Országos vásárok.** Május 13-án a temesmegyei Ujfalun és az aradmegyei Soborsinban, május 14-én a hunyadmegyei Pujon, május 15-én Petroszényban, május 16-án a temesmegyei Guttenbrunban lesz országos vásár.

= **A faipar köréből.** A budapesti Fakitermelő R. T. megvásárolta a Marosvölgyi Faipari R. T. és szelptaki Erdőipari R. T. egész érdekeltiségét. A két társaságnak Erdélyben levő erdőiben nagy mennyiségű fa vár kitermelésre.

Lakást kapnak a vasutasek.

A napokban megemlékeztünk arról, hogy a regatból Aradra helyezett külső vasuti személyzet már hosszú hetek óta lakás nélkül áll és hogy a vasutasok nagy része wagonokban kénytelen lakni. Megirtuk azt is, hogy az idehelyezett vasutasok sűrű lakásviszonyainak egységes rendezése és a lakások egyöntetű kiutalása végett az Acsev. igazgatósága a napokban érintkezésbe lépett a CFR. aradi kerületi vasutagazgatóságával. Tekintve, hogy a lakáshivatal vasutasnak a mai napig egyetlen lakást sem utalt ki, a vasutak megbízottjai Polgár Jenő CFR. hivatalnok és Hajós Géza, az Arad Csanádi Egyesült Vasutak ellenőre ma délelőlt megjelentek Radu Pancu prefektus előtt és személyesen átadták a prefektusnak a kérvényeket. A prefektus kijelentette, hogy a vasutasok lakáskérelmeit a legmészebbmenőleg támogatni fogja. A

lakásokat mondotta a prefektus. A vasutagazgatóságoknak saját hatáskörükben nem szabad ugyan kiutalni, mert a törvények szerint ez kizárólag a lakáshivatal jogkörébe tartozik, de jogában lesz a vasutaknak, amennyiben a lakáshivatal nem teljesíti kérésüket, döntésért ez ügyben a prefektushoz fordulni. Azokat a lakásokat pedig, amelyeket a vasutasok maguknak kértek és a lakáshivatal másoknak utalt ki, a leghigorubbán újból tárgyalás alá veszik. A repatriált vasutasok lakásait kizárólag vasutasok fogják megkapni. Ezenkívül is utasítani fogja a prefektus a lakáshivatalt, hogy a vasutasok lakáskérelmeit mindig előnyben részesítse. — Az Acsev. igazgatóságai egyébként megegyeztek a CFR. igazgatóságával, hogy amennyiben a prefektus erélyes intézkedései következtében az egyik vasut felesleges lakásállományok felett is rendelkeznek, úgy ezt a másik vasut alkalmazottainak rendelkezésére fogják bocsájtani.

A legeltetés

a városi legelőn.

A városi tanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a városi legelőre csakis az állattartó gazdák jószágait engedi. Az üzérkedők és kupecsek állatainak legelőrehozását semmi körülmények között nem engedélyezi a tanács. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy megakadályozzák az amugy is nagyon elharapódzott üzérkedést, azonkívül állategészségügyi szempontból is fontos ez a határozat, mert az üzérkedők, akik állandóan adják és veszik az állatokat, beteg jószágot hajthatnak a városi legelőjére.

Egyébként a tanács a következő hirdetőment adta ki: Közhírré tesszük, hogy 1921. évi május hó 10-től kezdődőleg a nem mezőgazdasággal foglalkozó állattartók — az állatközvetítéssel foglalkozók és hentesek kivételével — a következő sorrendben irathatják be állataikat: a belvárosi Sarkad, Ségas Erzsébet városiak és a Mosóczi-telepiek a tüzőltalaktanyáiban a városgazdai hivatalnál, míg a többiek a gáji II. kerület előjáróságánál: 1. Saját házi szükségletre tehenet tartó vagy sertést tartó köz- és magán tisztviselők és alkalmazottak állatai. 2. Tehén vagy sertéstartással bíró, de megfelelő legelőhellyel nem rendelkező gazdasági alkalmazottak állatai. 3. A tejeladási célra tehenet tartó egyének állatai. A díjak ugyanazok, melyeket a mezőgazdasággal foglalkozó állattartók fizettek. Arad kváros tanácsától 1921. május 10. Városi tanács.

Mozl.

* **A mozgóképszínházak műsora.** Május 11-én az Apollóban: *Fedora*, Társadalmi dráma. — Az Urániában: *A szent bün*. Dráma.

* **„Jaccuse!”** (Vádat emelek!) Egész Európában, ahol csak a kulturfilmeket szeretik, izgatott kíváncsisággal várták a párisi sajtóban hónapokkal ezelőtt előre jelentett nagy kinematográfiai eseményt: Jaccuse-t. A film előkészületei szinte egész Páris érdeklődése mellett történtek. A Comedie Francaise és az Odeon színház ünnepelt művészei, a legkülönböző párisi színészek vállalták el

a Jaccuse című hatalmas szabású látványos dráma szerepeit. A Pathé filmgyár, amely teljes apparátusát mozgósította, soha nem képzelt összeget áldozott ennek a grandiózus filmnek a felvételére. A nagy film három nagyszerű részből áll. Az első rész péntektől kezdve kerül vetítésre az Apollóban. Jegyek előjegyezhetők az Apolló nappali pénztárából.

* **Fedora — az Apollóban.** Az Apolló színház tegnap irodalmi esemény színhelye volt. A közönség nagy érdeklődése mellett Sardou világhírű drámája, a *Fedora* került bemutatásra, amely a filmen még hatásosabban érvényesült, mint a színpadon. A dráma izgalmas meséjét sok finomsággal és stílusosan dolgozta fel a párisi filmgyár, amely nem mindennapi irodalmi filmmel ajándékozta meg a kulturvilágot. A címszerepben Franceska Bertini, a kitűnő drámai hősnő ragyogtatta esodás tehetségét. A *Fedora* még szerdán és csülförtökön marad műsoron.

* **A szent bün — az Urániában.** Nagy sikerrel bemutatott Judexre erősen emlékeztető bűnügyi drámai film mulatott be legnap A szent bün címen az Uránia színház. Zseniálisan kidolgozott történelmi dráma idegizgalmas meséje, amely valóságossággal leköti a néző figyelmét. A főszerepben Judex-személyesítője, René Cresté önmagát is felülmúló alakítást nyújt. A film még két napon marad mű-

3 millió sikasztás.

Budapest. A magyar államrendőrség Weisfeiler Sándor és Weisfeiler Mór budapesti nagykereskedőket őrizetbe vette. A nagykereskedők három millió korona értékben árut vásároltak és azt brassói üzletükben elraktározták. A három millió koronát a nagykirályi kereskedelmi részvénytársaságtól kapták elszámolásra. Az a vád a nagykereskedők ellen, hogy az elszámolásra kapott pénzt elszikkasztották.

A magyar szociálisták nem kommunisták.

BUDAPEST. A magyar főváros közigazgatási bizottságában Csillery András volt miniszter hevesen megtámadta Nádassy rendőrfőkapitányt, mert az Ébredő Magyarok Egyesületének és a keresztényszociálistáknak nem engedélyezett egy gyűlést, holott a szociáldemokratáknak május elsején megengedte a gyűlés megtartását. Nádassy főkapitány hivatkozott arra, hogy zárt helyen az Ébredő Magyaroknak is engedélyezte és ugyancsak a szociáldemokratáknak is zárt helyen engedélyezett gyűlést. A szociáldemokraták mondotta Nádassy főkapitány, nem a régi vezetők alatt vannak, s így nem kell félni attól, hogy a kommunisták uszályhordozói lesznek. Vanczák és a párt több vezetője is a májusi ünnepen hazafiasan beszéltek.

Sokkal fontosabb, ha a munkás-ság a bajait nyíltan elmondja, mintha titkos helyeken egymásnak panaszkodnának a munkások. Szerinte a magyar munkás-ság legnagyobb része nem szél-sőséges szociálista.

A szerkesztésért
KAROLY JÓZSEF
felel.

Kenderzsineg, ponyva, tömlő, előnyös áron HACKER TESTVÉREKNEL ARADON
Iroda: Strada Muresului (Maros) 1.

Apró hirdetések

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 75 bani.

Vastagabb betűkkel 1 lei 50 bani.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 7 lei 50 bani.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa.

Alkalmazás.

INTELLIGENTES Deutsches Fräulein wird gesucht zu einem 8 Jährigen Kind. Vagyazó, Bulevardul Carol I. (Erzsébet-körút) 37. 1949

GAZDASSZONYT keresek szorgalmas, szerény, fiatal, intelligens asszonyt, ki a háztartás vezetését érti. Leveleket „Gazdaság” jeligére a kiadoba kérek. 1847

EGY GYAKORLATTAL BIRÓ KISASSZONY IRODISTÁNAK és egy bolti leány azonnal felvételik Kohn Armin és fivére üvegnyakkereskedésbe Arad, Str. Bucur (Eötvös-utca) 4. 10898

ÜGYES VARRÓNO házakhoz ajánlkozik vidékre is megy. Cim Wallinger hirdetőjében Földes-patika kapujával szemben. 10773

EGY JOERKÖLCSÜ fű fizetéssel tanulónak felvételik Weisz Dávid fűszer-nyakkereskedőnél Str. Marasesti (Kossuth-utca) 10773

FIATAL GYAKORNOK 4 polgárit és kereskedelmi végzet felvételik. Cim a kiadoban. 1942

IRASBELI MUNKÁKAT jutányosan végez szépirású fiatalember. Cim a kiadóhivatalban. 1941

Lakas.

SOHENKER & Co. Arad, Str. George Popa (Ferdinand-u.) 3. keres 2 vagy 3 szobát irodának a város közepén. 1932

Vétel és eladás.

EGY jókarban levő foderozott teljes fűszer berendezés 84 kis és 30 nagy fiókkal, puld és nyitott szelátsival eladó Arad, Oszlós Gyula, Bul. Regele Ferdinand I. (József főherceg-ut) 12. 1945

KERESÉK jókarban levő szivattyus kúttal felszerelve. Cim a kiadoban. 1948

EGY Hoffher és Schranz gyártmányú 8 lóerős 9 éves cséplőgarnitúra eladó. Indrikó Szenté, Seprős. 1935

KÉT DARAB 3 tonnás teherautó üzemképes, majdnem új, 40.000 leiert eladó. Ujarad, Fő-ut 45. Schneidernél. 1938

EGY jókarban levő szikvizgép eladó, özv. Fülöp Józsefné, Kürtösön. 1932

ANTIK és modern porcellánt, butort, szőnyeget, festményeket ékszer, ezüstöt vesz és elad Salon Artistique. Allan-dó kiállítás. Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. szám. 10621

SAKK-TABLÁT ÉS FIGURÁKAT venni. Cim a kiadoban. 500

„International”

Fordítást és Kereskedelmi levelezési Iroda Strada Moise Nicoara (Petőfi-utca) No. 1, etaj II, 29. Vállal mindennemű fordítást, levelezést román, magyar, német nyelven. Pontos, gyors, diszkrét és olcsó kiszolgálás. 1934

Lakatos-műhely

berendezéssel, — nyersanyaggal és kész áruval, 2 utcára szóló épületekkel, kerttel, elfoglalható lakással, eladó. Bővebbet: LENKEY FERENC lakatosmester, Közép-utca 12. szám. 1936

TENNIS „BALLY” gyártmányú

fehér vászon sandalok, valamint elsőrangú férfi, női- és gyermekcipők:

Weinberger János cipőraktárban, Bulv. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 1937

Eladó

tizenhárom boldas telek három lakóházzal, Vágóhid közelében, továbbá kisebb-nagyobb bér és magánház. Bővebbet: Wallinger (Földes-patika kapujával szemben.) 10774

Rövid kereszthúros zongora, alig használt, gyönyörű konzol-típus, irodaszekrény, asztal, négy szék eladó. Cim: WALLINGER

WALLINGER

hirdetőjében, (Földes-patika kapujával szemben.) 1074

Amerikába utazom

rövid időre, ahol közjegyzői hajójegy és pénzküldési irodám van. Hozhat általam autómobil, regisztereket, írógépeket stb., vagy alkatrészeket garancia mellett. Bővebbet

Birkenhauer fűszerüzlet Str. Eminescu Deák Ferenc-u.

Dr. Hajós Gyógyintézet, Lussinpiccolo (Adria).

Junius közepén megnyílik. Gyönyörű fekvésű hely a tengerpart mellett: egy 45000 négyzetméter, trópusi növényekkel bíró park közepén, közvetlen tengerparttal, kiterjedt fenyvességekkel és kizárólagosan tengeri kilátással bíró szobákkal. Kitűnő, gondos kezelés. Hidegvíz gyógyintézet. Elsőrangú pensio. Lakás és ellátás (ötszöri étkezéssel) naponta 80.— lire: 10 éven aluli gyermekekért 25.— lire. Gyorsvasuti közlekedés Fiuméig és Triestig, mely városokkal jó gőzhajó közlekedés létezik.

Előjegyzéseket fenti gyógyintézet vesz át, amely úgy sürgönyi, mint levelebeli felvilágosításokat is nyújt. — Sürgőncim: „Hajós Gyógyintézet, Lussinpiccolo.” 1704

GROZMANN NANDOR mechanikai téglagyára

Azelőtt Temserkási Téglagyár Részv. Társ. Alapított 1894-ben.

Interurban telefon 9-76.

Központi iroda: Timisoara Balle Centrale (Hungaria-fürdő.)

Folyószámla a Banca Româneascănál.

Évi termelőképesség: 8.000.000 darab.

Főbb gyártmányok.

Hornvált tetőcserep, Hód farkucserp, Oromoscerp, Falitégla, Kuttégla, Kemenetégla, Kövezőtégla, Kövezőlapok, Üregestégla, Gersdatégla, Üreges gerendatégla, Fedőcserep, Faöntégla, Párkánytégla, Csatornacserp, Karmantycserp, stb. stb. Továbbá kézzel vert tetőcserep és kézzel vert építőtégla. 10812

Specialitás: „Prompt.”

Hód farku Horonnyal

Értesítés!

Ugy fizetfeleim, mint a n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy társamtól dr. Auszterwell Géza urtól barátságos uton megváltam és így saját törvényszéki leg bejegyzett cég alatt

borkereskedést

folvitok. Ugy palackolt mint hordó-áruban elsőrendű borokat hozok forgalomba. További szíves pártfogást kér:

Miklós József

borkereskedő

10774 Str. Unirei (Fábián G-u.) 6.

Fehér modelljeim

színesekkel együtt megérkeztek

Popper Irén

kalapszalonya, Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 10. 1943

Phönix Kénsav- és vegyi-termékek gyár részvénytársaság Baia-Mare Nagybánya (gyár Alsófermezely.) Sürgőncim: Phönix Baia-Mare. Ajánlja termékeit:

PRIMA RÉZGÁLIC 98—99%
BÉKEBELI MINŐSÉGBEN.

Továbbá: Kénsav minden minőségben, ecetsav 80%-os élekezési célokra, sósav, vasgálic, glaubersó, keserűsó, ólomcukor, zinkweisz, vörösréz és ólom tömlőkben. 1914

SZALONGARNITURA, konszol tükör, ebédlő kredenc, stb. eladó Strada Russu Sirianu (Aulich-utca) 15. 800

NYERS BORKÖVET vesz Irom Arnold Bercsényi Miklós-utca 39. 10651

MASZNALT OLOM megvételre keressék. Bővebbet a kiadoban.

Ingatlan.

KUVINBAN (Aradköviben) közvetlenül az országot és a villamos mellett 16 kat. hold szülő 5 szobás urilakkal, 2 istállóval, csukott színnel, esetlakással, 3000 Hl. befogadó képességű pincével és kolnával kb. 800 Hl. hordóval és 500 Hl. különféle nagyságu káddal, továbbá mindenféle teljes felszereléssel eladó. Bővebb felvilágosítás dr. Lányi Lászlónál Aradon Bulev. Carol I. (Erzsébet-körút) 18. földszint. 10898

Üzletek.

BORBÉLY ÜZLET Amerikába utazás miatt eladó. Haág, Buleni. 1940

Különfele.

ELVESZETT a waggongyáról a városba vezető uton egy barna irattáska. Kérjék jutalom ellenében a waggongyár portásánál, vagy Bohus-palota Marta-gyári lakásában leadni. 1948

BUCURESTBE utazom, utlevél láttamozást: vállalom, Haász hirdetőjében Strada Eminescu Deák Ferenc-utca) 2. 10696

ISTALLO 6 lóra a belvárosban kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 1901

BUKARESTBE UTAZOM visumot megbízást vállalom. Piata St. Sava (Kélemen tér) 7. földszint 2. 1939

KERESÉK oly üzleti társat, aki specialista a fűszer és hal konzerválásában, valamint a dobozok előállításában. Rendelkezem épülettel és tőkével a Regátban. Leveleket „Gyáros” jeligére a kiadóhivatalba kérek. 1933

BUKARESTBE utazom hétfőn, utlevél láttamozást, vagy hasonló ügyeket garancia mellett vállalom. Cim: Birkenhauer fűszerüzlet Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 10696

Lippán

a kőbánya hegyen 2 katasztrális hold szülő felszereléssel, továbbá hatoldal szülő kolnával és felszereléssel, olcsón eladó. — Bővebbet: Wallinger irodában (Földes-patika kapujával szemben.) 10774

Wallinger irodában (Földes-patika kapujával szemben.) 10774

Névjegyeket, levelepapírokat, meghívókat, üzleti és hivatali

nyomatványokat

kisebb-nagyobb mennyiségben legjutányosabb, legesinosabb kivitelben és legjobb papíron készít az

Aradi Közlöny nyomdája

(Az Arad eszanadi egyesült vasutak palotájában.)

Menjünk Bársonyhoz!

Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 17
Hatisnya, kocsyú és tricó érkezett
Németországból és Oroszországból.

Nagy áresés!